

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégeniöld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Minden csak átmenet.

Hogy gondolkozik a trónörökös?

Bécs, június 21.

Most, hogy Magyarországon a munkapárti többség diadalának zsvajába ful minden egyéb közéleti hang s ideát Ausztriában az uralkodó politikai irányzat csöndes megelégedéssel dörzsöli kezeit a magyarországi hatvanhetes többség halottaiból való föltámadása fölött, szinte önmagától jelentkezik az a nagyon érdekes kérdés: *miként vélekedik Ferenc Ferdinánd trónörökös az új magyar helyzetről, a Kuenkabinetről és a munkapártról?*

Vagyunk néhányan itt az osztrák fővárosban olyanok, akikösszeköttetéseink folytán eléggé megbízható választ tudunk adni ezekre a kérdésekre, mert hiszen a Belvedere korántsem oly elzárt vatikánszerű épület, semmint általában hiszik, a trónörököshöz is könnyebb arravaló embereknek hozzáférni, mintahogy el akarják hitetni azok, akik félnek attól, hogy a trónörökös nem

közülök való, esetleg érdekeiket keresztező informátort lát szívesen.

Kiséreljük meg tehát a választ elsősorban arra a kérdésre, hogy miként fogja föl a trónörökös a választási eredmény folytán előállott új magyar helyzetet? A valószínűleg leginkább megfelelő, egészen tárgyilagos feleletet maga a trónörökös adta meg egyizben, nem éppen most, hanem nemrégiben, egy hasonló alkalommal, amikor ugyancsak egy magyar krízis megoldásáról volt szó. Az esélyek, átmeneti, vagy állandó kibontakozás esélyei kerültek mérlegelés alá s akkor a trónörökös, mintegy elejtette ezt a pár szót:

— Alles ist Übergang! Minden csak átmenet!

Aki a trónörökös mélyseges lelkét, nagyratörését, ambícióit és kvalitásait ösmeri, már akkor megérthette ebből a pár szóból, a kísérő energikus kézmozdulatból és a csöndes, de eltökélt hanghordozásból, *hogy ez a jövő király kritikája a jelenről.* Az utód tiszteletteljes meghajlása az előd ősz személye előtt, de egyben *önkéntelen megnyilvánulása egy hatalmas, erőteljes tenni akaró és akarni tudó uralkodói egyéniségnek, aki maga jelöli ki a saját irányát és a saját célját, de önmaga tör hozzá utat is, esetleg az ösmert, kitaposott csapásokkal ellenkező politikai világtájakon.*

— Alles ist Übergang!
Ez a bírálata, méltatása, értékelése és jelentősége a mai új magyar közéleti konstellációnak a Belvedereben. De nemcsak a multnak, hanem a *közelebb elmultnak s talán az ezután elkövetkezendőnek is.* Mert azt a helyzetet, amelyet érdemben elismer, politikailag akceptál és amelynek nyilvános következményeit levonja önmagára vonatkozólag is, azt már megteremteni is önmaga fogja Ferenc Ferdinánd, önmagának és országainak.

Addig pedig, bárminő helyzet is álljon elő, Ferenc Ferdinándnak legfeljebb csak széljegyzetei lesznek hozzá és tanulni fog belőle, mert mindig és mindenből tanul, de egyébként:

— Alles ist Übergang!

Minden csak átmenet és mindenki. Nemesak a szituációk, de a

Szonett a kék hegyekről.

Onnan muzsikálnak, mese-mese mákos...
Kiesi tündérlányok pajkos hurokon.
Mi lehet, mi lehet? Eldorádó? Kina?
Tul a hűvös, hívó kéklő ormokon?

Mi lehet, mi lehet? Eldorádó? Kina?
Kékszakálu herceg gyilkos otthona?
Hova szüzen, szépen sétálnak a lányok,
S vissza nem jön többé, ki bement oda.

Onnan muzsikálnak, mese-mese mákos...
Szól a rege reggel, száll este a dal,
Kék hegyekhez vágyik álmosan a város.

Megyünk, ha kék hegyek örök átka csal.
Lázás lelkünk könnyebb, szívünk nebezebb.
S mindig messzebb látjuk a kék hegyeket.

Branyiczky Dezső.

A telt ház.

Irta: Jean Richepin.

Csöpp kis nyári mesét mondok, amelyet könnyű megérteni, amelynek jó vagy rossz tanácsait nyíltan vagy titokban követetheti bárki, amelynek kiszívhatja az ember a velejét, anélkül, hogy betörnék a foga a csontba, s amelynek allegóriái végül senkinek az agyát nem fogják megerőltetni: sem

azét, aki olvassa, sem az enyémet, aki írom.

Amikor Egyszerű János abban a korban volt, bogy tűzhelyet alapíthatt, hamar elkészült a maga dolgával. Más talán vakarta volna az üstökét, kereste volna a prot a kontrát, a miértet és hogyan. Egyszerű János semmit sem keresett, kérdezett, hanem egyszerűen kiült a kapuja alá és várta, hogy mi jön.

I.

Nos, hát egy kandur jött — hitemre, nagyon szép kandur — s így szólt Egyszerű Jánoshoz:

— Van a házadban egér?
— Nincs — felelt Egyszerű János.
— Ez tetszik nekem. És van erre sok nőstény?

— Az nincs.
— Pompás — mondta a kandur — mert én már nagyon öreg macska vagyok. Nyugodtan akarok élni. Nálad maradok.

— És mit fogsz csinálni?
— Semmit — vágott vissza a kandur s mindjárt el is aludt Egyszerű János ölében.

II.

Aztán egy kutya jött — hitemre, nagyon szép kutya — s így szólt Egyszerű Jánoshoz:

— Vannak itt emberek?

— Tele van velük a környék — felelt Egyszerű János.

— Mulatnál-e azon, hogy én a lábukba harapok?

— Hogyne! Ugy sincs erre más mulatság. Aztán az ő kutyáik is megharaptak engem.

— Megfojtom a kutyáikat! — mondta a kutya.

— Pompás! — felelt Egyszerű János és maga mellé telepitette a kutyát.

III.

Aztán jött egy páva — hitemre, nagyon szép páva — tele volt ragyogó szemekkel a farktolla s így szólt Egyszerű Jánoshoz:

— Láttál már ilyen farktollat, mint az enyém?

— Soha! — felelte csodálkozva Egyszerű János.

— Szeretnél-e, hogy a kapud előtt tündökölném, hogy kiáltásaimmal magamra vonva a figyelmet, mindenkivel elismertessem, hogy a világon a legszebb farku páva a tiéd?

— Természetesen! — felelt Egyszerű János.

— Tehát a kapud elé megyek s szétkiabálom onnan a te dicsőségedet, — mondta a páva, s mindjárt kitarva szemlegyezőjét, kiáltozni kezdett: Léó! Léó!

A budapesti gyakorló gyorsíró társaság hivatalos tanfolyamának II-ik kurzusa

német levelező- és vitafírásban 1910. évi július hó 1-én „MERKUR” összes rendszerű írógépek műszaki vállalatnál

Debreczen, Arany-János-u. II-ik kapu.

kezdődik Gabelsberger - Markovits rendszerű magyar-Telefon 5-40. (Jelentkezések naponként)

aktorok is. És ezért a második kérdésre: mi a véleménye Ferenc Ferdinánd trónörökösnek Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnökről, szintén csak azzal válaszolhatunk, hogy *benne is az átmenetet látja* és esetleg annyiban meg is becsüli, amennyiben Khuen-Héderváry és kabinete az átmeneti idő alatt a monarchia egyik országában a gazdasági és politikai egyensúly föntartására törekszik. De az, hogy ez időszert ki ül Magyarországi miniszteri székeiben. Khuen-Héderváry Károly gróf-e vagy Wekerle Sándor, avagy bárki más, az a trónörökösnek legfeljebb annyiban nem közönyös, hogy melyik államférfi az, akit felséges nagybátyja a király, a saját szempontjából favorizál. Különösebb érdekekkel, vagy hajlandósággal azonban egyik iránt sem viselkedik.

Más, egészen más nevek a jövő nevei. Tény az, hogy a trónörökös meditatív és temperamentumos volta mellett is körültekintő természete folytán már most gyűjti eszményileg a maga katonai és polgári környezetét. Nem akarunk most egy hosszú, talán változékony névsort ideiktatni, de speciális magyar szempontból két nevet ajánlunk a jövő iránt érdeklődők figyelmébe. Az egyik aarenai *Brosch* Sándor alezredese, a másik *Harnoncourt* Félix grófé. Az alezreddel — akkor alkalmasint majd tábornokkal — *hadügyünk* jövője, talán az eddigieknél dicsőségesebb és Magyarország szempontjából talán inkább kielégítő korszakaiban lesz találkozásunk, Harnoncourt Félix gróf pedig úgy lehet, hatalmas, esetleg történelmi szerepre van hivatva *politi-*

kai életünk következő fejezeteiben. És kettőjük mellett még van egy sereg más kiszemelt egyéniség, akik kvalitásaik folytán kiérdemelték a trónörökösnek egyébként nehezen kinyerhető bizalmát s akik annak idején katonás, *rigorozus leváltások útján, az ügyek élére fognak kerülni.*

Ezek után pedig már alig érdekes az, hogy mit tart a trónörökös a munkapárti többségről. Világos, hogy nem tulsokat. Először azért, mert nagyon kevésre becsüli a magyar választójog mai alakját, másodsor, mert a legutóbbi választás eszközeivel is tisztában van s végül azért, mert neki a legszélesebb politikai rétegek véleménye az irányadó, nem pedig a mai törpe választójog kiváltságosaié. Gyökeres változásoknak kell addig esnie a magyar népképviselőt összeállításában, forrásaiban, megnyilvánulásában, nivójában és testületi jelentőségében, amíg végre Ferenc Ferdinánd majd nem fogja ezt mondani, vagy gondolni a magyar parlamenti többségről:

— Auch das ist Übergang!...
Ez is átmenet!

— A király fogadtatása. A király tudvalevőleg szerdán este érkezik újból Budapestre. A pályaudvar peronján a kormánytagjai, a főváros tanácsa és a törvényhatósági bizottság tagjai foglalnak helyet. A pályaudvar nagy udvarán az előkelőségek, a miniszteriumok főképviselői és a növegyesület tagjai helyezkednek el. A törvényhatósági bizottság tagjai a Petőfi-téren gyülekeznek, s onnan vonulnak a pályaudvarhoz. Az utvonalon kivonulnak a Messenger boyok is. Csütörtökön este az ország dalos-egyesületei monsztre-szerenádokat adnak a felsége tiszteletére. A szerenádok a debreceni Egyetértés is részt vesz 40 taggal. A szerenádok a következő énekeket adják elő: Erkel:

IV.

Aztán egy kis gyerek jött, — hitemre, nagyon szép kis gyerek, — és evett-ivott egyszerre, nagyon piszkos is volt, s az illendőséget nem tartva szem előtt, így szólt Egyszerű Jánoshoz:

— Sokat szoktak itt enni?
— Sokat, — felelt János, — ha éhesek.
— És isznak is?

— Isznak is. Amikor szomjasak.
— En, — felelt a kis gyerek, — étvágy nélkül eszem és szomjuság nélkül iszom. Ha akarod, beavatlak a tükömba.

— Hogyne akarnám, — kiáltott föl Egyszerű János. — Csak legyen mindig miből ennem-innom, eszem-iszom, étvágy, szomjuság nélkül, amennyi csak belém fér.

V.

És akkor jött egy aggastyán, — hitemre, nagyon szép aggastyán, — a szakálla szépen volt borotválva, arany szemüveget viselt, s így szólt Egyszerű Jánoshoz:

— Hogy mindig legyen miből enned-innod, s hogy hasznát vehesd a kis gyerek tanácsának, hogy ehessél-ihassál éhség és szomjuság nélkül, van-e pénzéd?

— Van, — felelt Egyszerű János.

— Add ide, vagyis inkább bizd rám, — mondta az aggastyán. — En majd gyümölcsötetem. Mert a pénz gyümölcsözik. A négyfelé vágott tallérből négy tallér lesz. Minden abban rejlik, hogy az ember kölesön

ad egy tallért, s visszkap kettőt. En leszek a pénztárosod és meglátod, hogy tisztelni fogsz.

— De, — vetette közbe Egyszerű János, — uzsorásnak, fukarnak fognak ezért nevezni.

— Hát bánt az téged? — sivitott egy éles hang.

VI.

És eljött egy öreg asszony, — hitemre, nagyon szép öreg asszony, — már mint a maga nemében szép, megjegyezven, hogy az utálatosak nemébe tartozott. Alig volt pár szál haja, piszkos volt, a szeme sebes, véres, az orra görbe, az ajka vékony és pállott, hátán-mellén pup volt, görbe volt a lába, meg sánta, ilyen volt szóval. És így szólt Egyszerű Jánoshoz:

— Mit bánt az téged, ha rosszat beszélnek rólad? En majd még nagyobb rosszat mondok másokról. Ha tudnád, mily iszonyu a leheletem, mily mérges a száma! Nos, rálehelek minden ellenségedre. En leszek a háziasszonyod! Akarod?

— Igen, akarom! — mondta Egyszerű János.

VII.

S végül egy hölgy érkezett — hitemre, nagyon szép hölgy — higgyék el, hogy csodálatos! Semmi ruha sem volt rajta. Igenis, hölgyeim és uraim, ruhátlan volt! Mily termet, ah! Mily kebel, oh! Mily láb, eh! eh! Mily térd, hi! hi! hi! És az egész asszony,

Hunnusz. Gaál Ferenc: Nyisd ki anyám... Hoppe: Lawotta, A reményhez. Egressy: Szozat. A dalgyesületek, amelyeket a szerenádok Sztojanovics Jenő vezényel, csütörtökön este hat órakor főpóbat tartanak a pesti Vigadó nagytermében.

A kormány tovább erőszakoskodik. Khuenék folytatják erőszakosságaikat. Most már azon vannak, hogy a petíciókat akadályozzák meg. A hatóságok minden eszközzel lehetetlené akarják tenni, hogy a petíciókhoz szükséges adatokat perrendszerben összegyűjthessék a kisebbségben maradt pártok. Számos helyről kapunk értesítést, hogy azokat az ügyvédeket és jogászokat, akik az egyes kerületekben az adatok összegyűjtésével foglalkoznak, *kiutasítják a községekbe*. A fősolgabírák kidoboltatják, hogy senki a választásokról beszélni ne merjen, mert különben közmunkára kényszerítik őket. Ilyen eszközökkel akarják elérni azt, hogy a harminc nap alatt ne tudják a petíciókat benyújtani.

Az ellenzék tömörülése. Politikai körökben élénk érdeklődést keltett az a hír, hogy a néppárt részéről fölvetik az ellenzéki konferencia tervét. Ma délutánra tervezik a konferenciát, amelyen a kisebbségi pártok három-három tagja pártmegbízás nélkül megbeszélés tárgyává teszi az ellenzéki pártoknak a kormányval szemben követendő egységes eljárását. Az itt megállapítandó taktikát azután az egyes pártok terjesztik és már a holnapi pártértekezleten tárgyalás alá is veszik. Ha sikerül az ellenzék egységes magatartásának biztosítása, igen erős parlamenti kampányra van kilátás.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Az egyetem, kulturpalota és Zenede kérdése.

— Saját tudósítónktól. —

Fonos, e hatalmas méreteiben mindinkább kibontakozó nagy Debrecenét megalapító tárgyakkal foglalkozott a jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésében. A legaktuálisabb, legégetőbb fontosságú kérdé-

hu! hu! hu!... És a hölgy így szólt Egyszerű Jánoshoz:

— Van itt sok megcsalt férj!

— Csakis olyan van — felelt Egyszerű János.

— És van sok udvarló?

— Csakis olyan van.

— Akarsz egyik vagy másik, vagy jobban mondva egyik és másik lenni, velem élni?

— Jól beszélsz — felelt Egyszerű János, a nyakába is ugrott mindjárt a szép hölgynek. Ez visszalokte, mondván:

— Még ráérünk. Először is csukjuk be a kaput, s rendezkedjünk be a házunkban, a házadban, amely most már meg van alapítva, s a mely telt háznak nevezhető...

Igy szólva, Egyszerű Jánost az orra hegyénél fogva bevezette a telt házba, ahol a cica nyávogott tejért, ahol a kutya ugatott esontért, ahol a páva Léót kiabált, ahol a kis gyerek mindent elpiszkított, ahol a pénztáros a fiókokban kotorászott, ahol az öreg asszony a fizetését követelte, s ahol Egyszerű János szerelmesen bojlt a szép hölgy nyakába, aki maga az Ördög volt, piros sapkával, két szarvával a fején, hosszú farkával füstötte a falra a következő verset:

Ez itt a paloták királya,
Hol hét főbűn helyét találja.

Vagyis hölgyeim és uraim, hogy se az ön agyuk, se az enyém el ne fáradjon, nyugodtan leirtam ezt a kis nyári mesét, amelyet nagyon könnyű megérteni.

Óvakodjunk a molyoktól!

Közhasznú intézmény VÉGH GYULA szücsmeister molykár ellen védő, biztosító és raktározó intézete
FŐ-UTCA 42. sz., az udvarban.
Férj- és női-, városi bundák, uti bundák, szőnyegek, galérok, karmantyuk MEGÓVÁSÁT bevéselt szigorú, szolid árak mellett eszközli. Tisztelettel:

Végh Gyula.

sek: az egyetem, a kulturpalota ügye került tárgyalásra. Az ülés lefolyása élénk bizonyossága volt annak, hogy a bizottsági tagok teljes tudatában voltak a szövegeken levő kérdések fontosságának, mert minden egyes kérdést a legapróbb részletekig menő körültekintéssel, minden oldalról megvitatva tárgyalták le. Így történt azután, hogy a tegnapi ülés nem is végezhetett a napirend összes tárgyaival, hanem az ülés folytatását csütörtökre kellett elhalasztani.

Az ülés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

Az ülés megnyitása.

Az ülésen Vecsey Imre főjegyző elnöklése alatt jelen voltak dr. K. Tóth Mihály, dr. Varga Elemér tanácsnokok, Kondor Kálmán főszámvevőhelyettes, dr. Tóth Emil jegyző, Rickl Antal, dr. Kenézy Gyula, Kernhoffer József, dr. Révy Nándor, Márk Endre, dr. Freund Jenő, Csanak József, ifj. Schwartz Vilmos.

Utcanyitás.

Márk Endre és Poroszlav László kérényt adtak be, amely szerint majorsági telkükből utcanyításra ingyen engednek át a városnak 1840 négyszöglet, de az országot létesítésére szükséges területért négyszögletenként 4 korona 75 fillért kérnek.

Révy Nándor indítványára a bizottság méltányosságából teljesítette a kérelmet.

A városi nyomda szedőgépei.

A nyomdai felügyelő bizottság javasolja, hogy a városi nyomda részére három darab szedőgépet szerezzen be a tanács s célra 60,000 korona hitel nyújtását kéri. A gép hat szedő munkáját pótolja.

Rickl Antal és Poroszlav László hozzájárulása után a szedőgépek beszerzését elhatározták.

A debreceni egyetem.

Az egyetem ügyében dr. Kenézy Gyula memorandumot készített, melyet bizalmas ülésben a tanács tárgyalta. A javaslat már a múlt év júliusában készen volt, de a politikai viszonyok nem voltak alkalmasak a javaslat tárgyalására. Most a politikai helyzet alkalmas a memorandum tárgyalására, s ezért siet a város sorompóba lépni. Körülbelül öt millió koronáról van szó, amelynek egy részét a város már megszavazta, hiányzik még 2,536,602 korona, amelynek a megszavazása szükséges.

Dr. Kenézy Gyula: Debrecen városa a legalkalmasabb arra, hogy megkapja a harmadik egyetemet, még pedig nem négy, hanem öt fakultással. Már meg van a hitvány, jogi és részben a bölcsészeti fakultás és a gazdasági fakultás is, a pallagi gazdasági akadémiában, csupán még az orvosi fakultás felállítása van hátra.

Az egyes fakultások nagysága bőven mérve 7 hittani, 12 jogi, 24 bölcsészeti és 14 orvosi tanszék.

Ismerteti javaslatát egész terjedelmében és indítványozza, hogy a városi közgyűlés ne csak megszavazza az öt millió koronát, hanem vegye is föl valamely takarékpénztártól. Az öt millió korona annuitása évi kétszázötvenezer koronába lenne, s ha ezt az összeget a város már most felveszi, annak időleges kamataiból mensa akadémiákat lehetne létesíteni.

Márk Endre: Először tanárképzőről volt szó, később azonban a protestáns egyetem nyomult előtérbe. E célra kapták az alapítványokat és adományokat. Hozzájárul az ötmillió korona megszavazásához, azonban csak az egyetem céljaira. Minden más kérdést kikapcsolni akar. A fedezetre vonatkozólag megjegyzi, hogy a Hortobágy hasznosítására kiküldött bizottság már rég óta nem

adott életjelt magáról, pedig a fedezetet a Hortobágy hasznosítása nyujtaná.

Nagy vi. a indult meg most. Freund Jenő dr minden áldozatra kész, de a zenede, kulturpalota, stb. kikapcsolását indítványozza.

Révy Nándor dr elismeréssel van a javaslat szerzője iránt, de a mellékkérdések kikapcsolását ő is helyesli. Akarja az egyetemet, van is fedezet, de a város birtokai csekély jövedelmet hajtanak, holott azt fokozni is lehetne. Az egyetem létesítését oly fontosnak tartja, hogy még pótdadó emelés árán is hajlandó hozzájárulni a hozandó áldozatokhoz.

Kenézy Gyula dr: Ugy látszik, hogy nyitott ajtón döngöttek a felszólalók, mert neki semmi kifogása sincs az ellen, hogy külön-külön határozzanak a kulturház fölépítése, a közkórház kibővítése stb. felett.

Zádor Lajos: Hozzájárul az áldozatok megszavazásához. Debrecenben fog megnyitni az első női felső kereskedelmi iskola, melynek nyilvánossági jogát a miniszter már meg is adta. Jögeim ez is arra, hogy okvetlen kapja meg Debrecen a harmadik egyetemet.

Ezután a bizottság dr. Kenézy Gyula javaslatát — a 6., 7. és 9. pontok kivételével — az általános tárgyalás alapjául elfogadta. A részletes tárgyalás során a javaslatot elfogadták.

Márk Endre: A fedezetre vonatkozólag javasolja, hogy az a pótdobban nyerjen fedezetet mindaddig, míg a hortobágyi kérdés elintézését nem nyer.

Révy Nándor és Aczél Géza felszólalása után úgy határozott a bizottság, hogy 100,000 koronát a rendes költségvetésbe vegyék fel, míg 150,000 korona mindaddig pótdobval nyerjen fedezetet, míg a hortobágyi kérdés megoldást nem nyer.

A Csokonai-kör beadványát tárgyalta ezután. A kulturház a Hatvan-utca 23. sz. telkén építenék fel a beadvány szerint, a szomszédos Lichtschein ház megvásárlásával. Azonban ezt a házat megvásárolni nem lehet.

Hüttl Tivadar mérnök is alkalmasnak tartja ezt a területet, még pedig a Garay-utca-ra való új ut nyitásával. Az építési költség 600,000 korona lenne, amelyből az állam 300,000 koronát viselne. Ennyi államsegélyt könnyen ki lehet eszközölni.

Márk Endre: Felvilágosítást kér arra nézve, hogy ki tárgyalta a szomszédos telek tulajdonosával és hogy az új utca-nyitás mennyiben egyezik meg a város szabályozási tervével.

Révy Nándor dr: A kényszerkisajátítás sok időbe kerül, pedig a kormány a hozzájárulást csak az esetre adja meg, ha a város ez év végéig megjelöli a helyet, ahova a kulturpalotát építeni akarja.

Freund Jenő dr: Javasolja, utasítsák a tanácsot, hogy más alkalmas telket hozzon kapcsolatba.

Aczél Géza főmérnök ma sem helyesli, hogy a kulturpalota házsorban épüljön.

Hosszas vita után úgy határozott a bizottság, hogy a kulturház céljaira a Hatvan-utca 23. számú és a vele szomszédos Lichtschein-féle telket ajánlja föl, azonkívül a megszavazott 150,000 koronán felül még 230,000 koronát szavaz meg az építés költségeire és ezt kölcsön útján fedezi.

Márk Endre indítványára a Zenede kibővítésére vonatkozó javaslatot leveszik a napirendről.

Kenézy Gyula dr ellenzi az indítványt, mert a Zenedét meg kell menteni.

Hosszas vita után elhatározta a bizottság, hogy a városi tanács tárgyaljon a zenede vezetőségével az átvételre vonatkozólag és eljárása eredményéről tegyen jelentést.

A Haladás-páholy kérelme.

A Haladás szabadkőműves páholy kérte a tanácsot, hogy a Bethlen-utca 3. számú

telket adja át az egyletnek és adjon az építkezéshez ingyen téglát.

Márk Endre: Ezt a telket már a Pétőfi-dalárdának odaigérték, hajlandó azonban a páholy kérelmét teljesíteni, ha megnyugtatót kap arra nézve, hogy a dalárda az épületben elhelyezést nyer.

Kenézy Gyula dr megadja a felvilágosítást, mire az építkezéshez a Bethlen-utca 3. számú telket és a szükséges ingyen téglát megszavazták.

A Kossuth-dalkör kérvénye.

A debreceni Kossuth-dalkör zászlóavatásra 600 korona segélyt kért a tanácstól és kérte, hogy a színházat egy hangversenyre engedje át.

A bizottság átengedte a hangversenyre a színházat és a 600 korona segélyt a zászlóavatásra megszavazta.

Kisebb ügyek.

Pecze István volt városi számadó csikós kérte kegydíjának felemelését. A bizottság a kegydíjat évi 240 koronával felemelte.

Szilágyi János nyugalmazott rendőr kérte kegydíjának felemelését. A bizottság a kegydíjat évi 120 koronával felemelte.

P. Nagy Jenő volt városi tisztviselő kérte újbóli alkalmaztatását. A bizottság kérelmével elutasította.

A debreceni köipar-vállalat felebbezést nyújtott be a kataszteri fix-pontok szállítása ügyében hozott tanácsi határozat ellen.

A tanács a felebbezés szerint a legdrágább ajánlatot fogadta el: Halász Nándorét, pedig a felebbező vállalat ajánlata volt a legolcsóbb, de formai hiba miatt elutasították.

A bizottság javaslatát elfogadták és a felebbezést elutasították.

Az ülést az idő előhaladottsága miatt csütörtök délutánra halasztotta az elnöklő főjegyző.

Meteorologia.

— Az időjárás most nagyon lehült.
— Bizonyára már ismeri a kormány programját és az nagyon lehütötte...

Repülőverseny Debrecenben.

Egy párisi vállalkozó ajánlata.

Pár héttel ezelőtt levél érkezett Debrecen város tanácsához, melyben Leopold Lipser párisi vállalkozó ajánlatot tett a városnak, hogy Debrecenben repülőversenyt rendez. Mint értesülünk, a párisi vállalkozó néhány nap múlva Debrecenbe jön, hogy személyesen tárgyaljon az esetleg rendezendő repülőversenyről.

Bármennyire fontos, szükséges és hasznos lenne Debrecenre nézve a repülőverseny s a vele járó nagy idegenforgalom, mégis a legnagyobb óvatosságot ajánljuk a városi tanácsnak a párisi vállalkozóval teendő tárgyalásnál. A kudarcot vallott szegedi, de különösen az óriási fiaszóval végződött budapesti meeting szomorú tapasztalatai készítenek erre az óvatosságra.

A budapesti repülőverseny ugyanis nem hozta meg a várt eredményt. Az idegenek nem jöttek, sőt még a pestiek sem tanúsítottak valami nagy érdeklődést, még akkor sem, mint a mai eredményekhez képest vajmi gyöngye Bleriot-féle felszállás alkalmával. Így történt azután, hogy a hatalmasnak ígérkező jövedelem helyett félmilliónál nagyobb deficitel végződött a budapesti meeting.

Koncz József

kifogástalanul fest, vegyileg tisztít mindenemű ruhákat.

Fűzlet és gyár:
Arany János-u. 10.

Fióküzletek:

Batthyányi-u. 2. és Vár-u. 3. (Zenede udvar).
Alapított 1903. Telefon 701

Ezért szükséges a lehető legkörültekintőbb óvatosság. Nem szabad felülni egy nekiereszett fantáziájú vállalkozó csábos ígéretnél. A való ígéretnél kell devalválni minden káprázatos ajánlatot és csak komoly, reális számítások alapján lehet és szabad egy esetleges repülőversenyre vonatkozólag tárgyalásokba bocsátkozni.

SZINHÁZ.

* A debreceni színésziskolából. A debreceni színésziskola kötve tanfolyama, az elméleti tantárgyak vizsgálatával tegnap délután 3 órakor végződött. Két év alatt 51 színésznövendék iratkozott be a debreceni színésziskolába. Ezek közül az első évben fizetett 14 növendék, a másodikban 11. Az iskola kiadása 5507 korona 46 fillér volt, melyből az intézet tanárainak 1069 korona tiszteletdíj jutott. A debreceni színésziskolát a városi tanács ezer korona szubvencióval támogatja és egyéb kedvezményekben is részesíti. A színésziskola hét vizsgálati előadást tartott a városi színházban és egyet az iskolai tanteremben. A hatodik vizsgálati előadás jótékonycélu volt. Egy-egy előadást Nyiregyháza és Tiszafüreden is rendezett a debreceni színésziskola. Az iskolaigazgató Budapest-n kipróbált saját módszere szerint tanítja a színészetet. Innen van, hogy a debreceni színésziskola növendékei nem pózolnak, hogy természetesen beszélnek és hogy már a kezdőgyakorlatoknál is életet tudnak vinni a színpadra.

Az igazgatóság felhívja Debrecen és környéke intelligens fiatalosságát, azokat t. i., akik magukban tehetséget és kedvet éreznek a színészpálya iránt, hogy jöjjenek a debreceni színésziskolába, ahol ideális rend, akadémiaszerű berendezkedés és a zölöket megnyugtató fegyelem van. Tudvalevő, hogy a színészet ma már nemcsak megélhetést és díszösszeget kínál, de olyan progresszív nyugdíjat is biztosít, amelyről kölönben még egy miniszteri tanácsos sem élvezhet. A debreceni színésziskola harmadik évi tanfolyama szeptember 1-én kezdődik. Levélebeli jelentkezéseket július 15-ig Debrecenben fogad el az iskolaigazgató s azon túl (aug. 15-ig) Ikában, a Koronához címzett szállodában. *Solvossy Elek.*

Krassó-Szörény pusztulása.

Ehínség a romok között.

Annak a szörnyű pusztulásnak, amelyet a fékevesztett elemek Krassó-Szörény vármegyében végeztek, csak most bontakoznak ki a körvonalai. A hegyek közé eldugott falvakat csak napok alatt lehet némileg megközelíteni, s így csak most lehet némileg áttekinteni a pusztulás egész nagyságát. A falvak romhalmazától és a halottak százaitól az életben maradtak nyomorúsága és a rájuk szakadt éhínség félelmetessége vonja el a figyelmünket. Az éhínséggel való viaskodás rettenetesebb a halálnál és a katasztrófa minden más következményénél.

A segélyakció, amelyet hivatalos részről is támogatnak, már megindult ugyan, de nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy minden napi késedelmekkel súlyos következményekkel jár. Az éhínség teljes erővel lepte meg az elpusztult vidékek szegény lakosságát. Nem szabad a segélyakciót a hivatalos eljárás tekervényes utaira vezetni, mert akkor ezrel fog éhen veszni a szörnyű csapással sújtott falvak népe.

A katonaság már elfoglalta pozícióit a mentésre szoruló pontokon. Az utászok az elöntött földekről eltávolítják az iszapot. A sártenger alatt minduntalan holttestekre

bukkanak. Egy nagy temető lett a természeti szépségekben gazdag vidékből. Hogy hány áldozatot takar el az iszaptenger, azt még nem lehet tudni. *Körülbelül kétszáz halottat találtak eddig hivatalosan, de több százra rug az eltűntek száma, akik kétség-telenül elpusztultak az istenítélet éjszakáján.*

A katasztrófa okozta kár nagyságát sem lehet még megállapítani. *Talán negyvenmillió a kár, de meglehet, hogy még ennél is több.* Az árvíz a legtöbb helyen le sodorta a termőföldet a szikláról, s a hol ezelőtt egy héttel még virágzó vetések voltak ott most kopár sziklákat lehet csak találni. Csupa szikla és iszap mindenfelé, s az iszapban emberi és állati hullák, amelyek mindennek a tetejére még járvánnyal is fenyegetnek.

Még nincs és — sajnos — nem is lesz vége sokáig a szomorú jelentéseknek, melyek az ország egyik legkultiváltalanabb sarkából érkeznek az árvíz okozta szörnyű pusztításról.

A Haverda - itéletet meg semmisítette a Kuria.

Letartóztatják az összes vádlottakat.

A Haverda-pör, melynek felmentő ítélete ségényfoltja volt eddig a modera igazságszolgáltatásnak, tegnap szenzációs fordulathoz ért. A Kuria tegnap foglalkozott a szegedi ítélet után a kir. ügyészségnek beadott semmiségi panaszával és miután úgy találta, hogy az esküdteknek a törvénytől eltérő módon adták fel a kérdéseket, másrészt pedig Jánosinak a memoirját nem olvasták fel, az esküdtszéki ítéletet feloldotta, a kir. törvényszéket új esküdtszéki tárgyalásra utasította és elrendelte Haverda Mária, János Aladár és Vojta Antal letartóztatását.

A szegedi verdikt és az azt megelőző szabadkai botrány az eset idején nagy port vert fel, s a botrány részleteivel heteken át foglalkozott a közvélemény.

A felmentő ítélet ellen a szegedi királyi ügyészség tudvalevőleg öt alaki semmiségi panaszt jelentett be. Ezek közül a legfontosabb a János-féle memoirok felolvastatása felett a tárgyaláson rendkívül elkecseregett vita folyt a vád és védelem között. A vád álláspontja szerint a memoir-okirat bűnjelnek tekintendő, tehát okvetlen fel kell olvasni és a periratokhoz okmányszerűleg csatolni. A védők ezzel szemben azt vitatták, hogy az emlékirat tartalmilag merénylet a női becsület ellen, melyet a magyar törvény annyira óv, hogy a btk. 164. §-a kifejezetten megakadályozza a női becsület elleni támadást. Egy másik védő azzal is érvelt, hogy a memoir, mint írásbeli bizonyíték, szabálytalanul keletkezett s annak létrejöttének oka az a tervszerűen rendezett szék-renyjelenet volt, melynek révén Winekhlér volt szabadkai ügyész Jánosiban felkeltette a féltékenység ördögét és őt oly súlyos lelki dilemmába hozta, hogy az elhatalmasodott bosszuérzete alapján írta meg a memoirokat.

A másik, nem kevésbé lényeges semmiségi okot azért jelentette be a szegedi ügyész, mert a törvényszék az ő kérdéseit elutasította és merőben érthetetlen kérdéseket adott fel az esküdteknek. A szegedi esküdteknek feladott kérdések közül kettő, a harmadik és negyedik annyira érthetetlen, hogy a legprudensabb jogász sem birna kivergődni ezen két kérdés kimagyarázásából:

„3. Bűnös-e Haverda Mária abban, hogy János Aladárt szándékosan reábirta azon cselekmény elkövetésére, hogy Haverda Boldizsárnét előre meg nem fontolt szándékkal megölje?

„4. Bűnös-e Haverda Mária abban, hogy János azon cselekményét, hogy Haverda Boldizsárnét előre meg nem fontolt szándékkal megölte, szándékosan elősegítette vagy könnyítette?

Nyilvánvaló, hogy mindkét feltett kérdésben az előre meg nem fontolt, tehát a bűncselekmény elkövetésének pillanatában keletkezett szándékot megelőző rábirás utján előidézni, vagy az előre meg nem fontolt szándék kivételét ott nem lévő harmadiknak elősegíteni nem lehet. A kérdéseket tehát a józan logika tényleg megdönti, vagy teljesen figyelmen kívül hagyja.

A szegedi esküdteknek felmentő ítélete annak idején országos felháborodást szült és ennek hatása alatt kemény kritika alá vonták, magát az esküdtszéki intézményt. Annál nagyobb megnyugvással vehetjük most tudomásul a Kurianak döntését, mely reményt nyújt arra, hogy a bűnösök még sem kerülnek el büntetésüket.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenyél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatásu.

Természetes vasmentes ásványvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Színye-Lippózi Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolfsrtp. 8.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hir. Roncsik Lajos főszámvevő tegnap kezdte meg szabadságát, melyet Debrecenről távol tölt el.

— Debreceni dalárda a király előtt. A magyar dalosok országos szövetsége tudvalevőleg szerenádöt fog adni a királynak a Várkertben. Ez alkalomból a debreceni városi dalárda is Budapestre utazik Márk Eödre vezetése mellett. Az indulás 23 ikán, szerenád maga 24-én lesz.

— Fráter Barnabás alispán ünneplése. Derecskéről jelenti tudósítónk: Lélekemelően szép ünnepély keretében bucsuzott el a derecskei járás polgársága vasárnap, érdemes főszolgabírájától, akit a vármegye közönségének elismerő bizalma egyhangu lelkesedéssel választott meg Bihar vármegye alispánjává. — Husz évig dolgozott Fráter Barnabás a derecskei járás szolgálatában buzgón, lelkiismeretesen, igazságosan és ennyi idő alatt megszerezte a járás kicsinyjének, nagyjának, rangkülönség nélkül minden polgárnak rokonszenvét és rajongó szeretetét. Most, hogy a vármegye közönségének hívó szavára el kell hagynia régi helyét, impozáns és megható ünnep keretében bucsuztak el tőle. Mintegy kétszázan vettek részt a vasárnap tiszteletére rendezett bucsu-lakomán, amelyen dr. Buday József, dr. Fráter László, Tüdös Antal földbirtokos, Sárkány József plébános, Schoffer Sámuel rabbi mondtak szép felköszöntőket, méltatva a távozó Fráter Barnabásnak a derecskei járás polgárságának érdekében kifejtett áldásos munkásságát és tolmácsolva azt a mély és őszinte fájdalmat, amelyet a bucsuzás pillanatában éreznek. Fráter Barnabás lelkes éljenzugás közben emelkedett szólásra és mélyen meghatva köszönte meg azt a szép ovációt, amelyben részesítették. Fogadalmat tesz, hogy alispáni

Gabányi Sándor szén- és fakeskádó **Csapó-u. 28.**
Raktáron tart: porosz- és waggon kőszenekeket, kokszt, kovácszenet és vágott fát.
Házhoz szállitva.

hatáskörében is szívén fogja viselni Derecske népének sorsát és javát. Akikkel egy emberöltőn át összeforrt a szive-lelke, azoktól nem bucsuzik, mert az övék akar maradni jövőre is és azon lesz, hogy a vármegye élén is megőrizze azt a ragaszkodást, mely őt a derecskeiekkel egybeforrasztotta. Fráter Barnabás július 1-én kezdi meg alispáni működését.

— **Az olvasókhöz.** Lapunk kihordói arról értesítik a kiadóhivatalt, hogy sok előfizető nem hajlandó a félhavi előfizetési díjat megfizetni azon indokolással, hogy a lap a nyomdászsztrájk miatt pár napig nem jelent meg. Mivel a nyomdászsztrájk a szerkesztőség és kiadóhivatal hibáján kívül történt, felkérjük t. olvasóinkat, hogy hátralekötés előtti díjaikat befizetni sziveskedjenek, mert a késedelem igazán jelentéktelen volt s mert a szándékolt levonások az előfizetési díjak kiszámítását felette megnehezítik. Megnyugtattuk az olvasót, hogy az elmaradt néhány számért bőséges kárpótlásban fog részesülni.

— **Olasz ezredes Debrecenben.** — *Richetti* Edmondo olasz gyalogsági ezredes családjával együtt tegnap Debrecenben időzött s innen Füzesabonyba utazott, hol pár hetet rokonai körében tölt. Az ezredes sorra megtekintette Debrecen látnivalóit s kilátogatott a Nagyerdőre is.

— **Orosz István igazgató jubileuma.** A ref. tanítóképzőintézet tanárkara tegnap este ünnepelte *Orosz István* igazgató debreceni tanárságának 25 éves jubileumát, a Dréher-sócsarnok virágtermében. A meleg ünnepelés az ünnepelt tanárúri szerény egyéniségéhez mérten csak nagyon szűkkörű volt. A tanárkar egy *Dávidházy Kálmán* műintézetében készült díszes albummal lepté meg a jubiléumot, melyet *Rákosi Tibor* festőművésznünknek a tanárkar tagjairól készített rajzai tesznek kedvessé és értékessé.

— **Szerelmi dráma.** Dr. *Szigethy Elemér* zalaegerszegi ügyvédnek 18 éves fia *Szigethy Tibor*, aki néhány nap előtt tette le az itteni állami főgimnáziumban jeles eredménnyel az érettségi vizsgát, vasárnap délután átment dr. *Czindér István* ügyvéd házához és ott rövid szóváltás után egy revolverből négyszer rálőtt *Czindér Margit* fiatal, szép leányzóra, az ügyvéd egyetlen leányára. A leány súlyos sérülést szenvedett. *Szigethy Tibor* azután átszaladt a szülői házhoz és ott maga ellen fordította a gyilkos fegyvert. Az orvosok véleménye szerint nem sok remény van a sebesültek fölépüléséhez. A szerelmi dráma városszerte mély részvétet keltett, mert az áldozatok szülői a város legtekintélyesebb családjai közül valók.

— **Árpád sirja.** Ezer esztendő óta keresik már a honalapító Árpád fejedelem sirját, de nem tudnak ráakadni. Most egy társalkodónő: *Szabó Irma* jelentkezett a fővárosnál. Elmondta, hogy megtalálta Árpád sirját. *Szabó Irma* azt ajánlja a fővárosnak, hogy ásasson a Bécsi úton a Radl malom mellett és megfogják találni Árpád sirját. A költségeket fizesse a főváros, de ha nem akarna áldozni erre a célra, akkor *Szabó Irma* fogja fedezni az ásás költségeit.

— **Magyar név.** *Lusztig Franciska*, debreceni lakos belügyminiszteri engedéllyel *Lovász-ra* magyarosította nevét.

— **Ezüstlakodalom.** *Kuthi Zsigmond*, a debreceni izr. elemi iskola kiváló igazgatója, a jeles pedagógus, lapunk egykori dereki munkatársa, tegnap ünnepelte szerető

családjá körében ezüstlakodalomát nejével, *Horovitz Ilonával*. Az egész városban szeretett és beesült jubiléum házaspárt nagyon sokan üdvözölték meleg szeretettel Debrecenből és az egész országból.

— **Árverés a vasutnál.** E hó 23-án a debreceni vasuti raktárban reggel 9 órakor ruha, díszmü, zsák és egyéb mindenféle áru, köztük egy varrógép és egy szegedi taliga is, el fognak árvereltetni. Ez áruk a vasuton kiváratlanul visszamaradt áruk.

— **Nagy jótékony hagyomány.** Besztercebányáról jelentik: Tegnap délután temették el Besztercebányán *Rápesik János* 48-as tüzérhadnagyot, nyug. tanfelügyelőt nagy részvét mellett. Az elhunyt végrendelésében a Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek 160,000 koronás alapítványt hagyományozott, mely Nyitra, Bars- és Hontmegyék magyar-tót nyelvhatárok megmagyarosítására az általa készített tervezet szerint lesz kiosztandó.

A világ csodája Debrecenben. Izgató látványosság kínálkozik napok óta városunkban. (Piac-utca 32. szám alatt, a volt Szedlák-házban.) A szörnyszülött, melynek két feje, két-két lába van, mégis egy törzset képez, úgy hogy az egyik fiu, a másik leány. A debreceni orvosi kar oda nyilatkozott, hogy eddig még nem állott módjában ezen abnormitáshoz még csak hasonlót is láthatni. Az európai nagy városok már mind lekötötték maguknak a vállalatot s így már csak nagyon rövid ideig lesz ezen rettenetes csoda megtekinthető. Tudományos szempontból, de pusztán kíváncsiságból is mindenki helyesen teszi, aki e csodát megtekinti, mert kétes, hogy lesz-e még az életben alkalma ilyet, vagy ehhez hasonlót láthatni?

— **A brassói színház égése.** A brassói nyári színház, melyben tegnap este a száz dalegyet tartott operaelőadást, ma reggel 3 órakor kigyuladt és a 2000 néző befogadására épült hatalmas faépület egy óra alatt földig leégett. A hatalmas lángokkal égő tüzet óriási néptömeg nézte végig. A pusztulásnál, amelyet vigyázatlanság okozott, szerencsére egyetlen ember sem halt meg. *Komjáthy*, kassai színház igazgató július elsején akart társulatával Brassóba jönni, a tűz után azonban elmarad az idén a magyar színház.

— **A budapesti tőzsde esti zárata.** Buzakinálát mérsékelt, vételkedv mérsékelt. Bányadt irányzat mellett 12,000 métermázsra került forgalomba 5—10 fillérral olcsóbb áron. Egyéb gabonaneműek nyugodtak. Idő: derült. A gabonáarak a következők: Buza októberre 9.50. Rozs októberre 6.82. Zab októberre 7.18. Tengeri júliusra 5.40, új tengeri májusra 5.70. Repece augusztusra 12.15.

— **A harmadfélméteres ponyvák** A Kereskedő-Társulat köréből kapjuk a következő sorokat: Fölvívjuk azokat a kereskedőket, akik a rendőrfőkapitányi hivatalnak azt az intézkedését, miszerint az üzleti ponyvák úgy alakítandók át, hogy azoknak külső széle a föld színétől két és fél méter magasságban álljanak, sérelmesnek találják, ez ügyben folyó kó 23-án, esütörtökön délután 4 órakor a Kereskedő-Társulat dísztermében tartandó értekezleten megjelenni sziveskedjenek. Több kereskedő.

— **Mary Deba mai utolsó szépségestélye az Arany Bika mulatóban.** Az Arany Bika mulató műsorának különleges és magas művészi értékű szenzációja *Mary Deba* világhírű táncművész nő vendégszereplése. Az illusztris művész nő lenge fátyol öltözetben csodálatosan esztétikus és plasz-

tikus táncokat mutat be, melyek költői szépségükkel viharos hatást keltenek. A közönség tetszése valóságos ünneplő óvációvá fokozódik, mikor végül a csodás, elbűvölő keringőt lejt. Az Európaszerte ismert művész nő ma este utoljára lép fel az Arany Bika mulatóban, mely helyárait — a kiváló vendégszereplésre való tekintettel — fel-emelte. I. hely 3 korona, II. hely 2 korona.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: *Szücs Kálmán* ref. 74 éves, *Nagy Kálmán* ref. 41 éves, *Kis András* ref. 65 éves.

— **Akar nősülni?** Hölgyektől, (ezek között olyanok törvénytelen gyermekekkel testi hibával stb.) 5—500,000 korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, megfelelő férjet keresni. Csakis urak (ha nagyon nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és gyors házassághoz akadály nincsen, írjanak e címre: *L. Schlesinger*, Berlin 18. Deutschland.

— **Fürdő időnyre! Remek választék fürdő köpenyek, fürdő lepedők, uszórúhak, turista ingekből, nyári paplanok, divatos harisnyák és zsebkezdők-ből, egyszerű és díszes batizt fehérnemű, jómosó zefírek, batizok és kartonokból.** *Kardos László* Debrecen, *Kossuth-utca 9.*, vászon, kész fehérnemű és menyasszonyi kelengye üzletében.

TÁVIRATOK.

A király Budapesten.

Budapest, június 21. A király szerdán délután hat órakor érkezik Budapestre *Paar* és *Bolfrast* hadsegédek kíséretében. Az udvari személyzet már a fővárosba érkezett. A király szombat délután utazik el Budapestről.

Élet a Justh-pártban.

Budapest, június 21. A pártkörben ma is, mint minden este, nagyszámban jelentek meg a párttagok, köztük *Batthyány Tivadar* gróf is és a párt jövődől politikai magatartását tárgyalták. *Justh* holnap reggel érkezik Tornyáról a fővárosba és elnökölni fog a holnap esti pártkonferencián.

A mai választások.

Budapest, június 21. Ma két kerületben volt pótválasztás. Gyomán Kovács Gyula Kossuth-párti Winter Ádám gazdapártival vette fel a küzdelmet. Erős küzdelem után Kovács Gyula 63 szótöbbséggel képviselővé választott. Orosházán Beck Géza nemzeti munkapárti és Bikády Antal Justh-párti küzdenek a mandátumért. Eredmény a reggeli órákra várható.

Döntés a többszörös mandátumok fölött.

Budapest, június 21. A több mandátummal bíró képviselők ma döntötték el, hogy melyik kerületet tartják meg. *Zichy János* gróf lemond bárándi mandátumáról és a *körmöcbányait* tartja meg; *Láng Lajos* a versecit tartja meg és lemond a debreceniről, hol a Justh-párt in-

Veszek ócska tankönyveket legmagasabb árban. ACEL antiquariuma

téző bizottsága Molnár Jenő volt szentesi képviselőt óhajtja felléptetni. Lukács László lemond az enyedi mandátumról és megtartja a kör-möcbányait, Serényi a besztecebányait tartja meg és lemond a miskolciról, Székely Ferenc megtartja a marosvásárhelyit és lemond a szombathelyiről. Hieronymi a pozsonyit tartja meg és iglóirol lemond, Kálmán Gusztáv lemond az esztergomiról és megtartja a kolozsvárit.

Wekerleék sajtópöre.

Budapest, június 21. A volt Wekerle-kormány sajtópörében, melyet Habár Mihály ellen indítottak, még mindig folynak a tanukihallgatások. Temérdek tanut balligatnak ki, így ma kihallgatták az épen Budapesten időző Kossuth Lajos Tivadart is.

A roueni repülőverseny.

Rouen, június 21. Száz ezer ember jelenlétében kezdődött meg a roueni repülőverseny. Latham csak próbarepüléseket végzett. Legnagyobb sikere egy Morane nevű aviatikusnak volt, aki négyszáz méter magasságban elszállt a város felett és megkerülte a katedrális. Van der Born 15 méter magasságból lezuhant, gépe összetört, neki semmi baja sem lett.

Gyilkosság a kompon.

Szatmár, június 21. Lakatos Lajos jómódu gazda 19 éves István nevű fia Tivadar községbe menet a kisári révnél a kompa szállt. Beszállott a kompa még két idegen ember is. Mikor a kompa a víz közepébe ért, akét ember megtámadta a Lakatos fiut, lapátokkal agyonverték, kirabolták és holttestét a folyóba dobták. Az innenső parton többen látták a rémes gyilkosságot, de segíteni nem lehetett. A tulsó partra érve, a gyilkosok elmenekültek. — A esendőrség erélyesen nyomoz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Megint Rostasék.** Folyó évi május hó 23-án Rostas Lajos és Lakatos József cigány kepecsek a téglavető melletti legelőről elakarták lopni Kovács Ferenc gazda 200 korona értékű lovát. Először Rostas Lajos ült a lóra, de a ló felökte, majd Lakatos József próbálkozott meg vele, de ő is hasonlóképp járt. A ló pedig elvágatott. Kovács feljelentésére a bíróság tegnap a két cigányt 3-3 havi fogházra ítélte.

§ **Összbüntetések.** A bíróság ifj. Vadász Gábort lopásért ez évben már 16 havi fogházra ítélte, s azóta újlag lopásért 3 havi fogházzal büntetett nánási lakost összbüntetésül 1 év, 5 hó és 14 napi börtönre ítélte. Budaházy Mihály földesi lakos összbüntetését többrendbeli lopásért 3 hó és 4 napi fogházban szabta ki a bíróság.

§ **Mari, meg a briliáns függő.** Kronovszki Tamásné debreceni lakos Mari nevű leánya urnőjétől, Gyarmati Istvánnétól egy 80 korona értékű briliáns függőt lopott el. Az anya elvitte az ékszer Kurián ékszerészhez és 12 koronáért megvételre kínálta. Az ékszerész azonban gyauut fogott és az aszsoyrt elfogadta. A bíróság Kronovszkinét orgazdaságért 8 napi fogházra ítélte.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek kitünő állapotban, jóállással adatnak el.

„MERCUR“

Összes rendszerű írógépek műszaki vállalat főnöke. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2. 15. Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

Azonfelül még a boeskorai is jó karban volt és pruzlija is, melyet a tisztartó iródeákjától az őt kapott, mert éven át eszmáját tisztogatta. Mit csináljon tehát a tenger pénzzel?

Két váltó forinttal?

Első pillanatban erős szándéka volt, hogy az egész vásárt megveszi; de arról csakhamar lelett. Mit csinálna ő ezzel a tömegtelen sok portékával, mikor még kamrája sincs, hová a portékáját berakja, csak olja sincs, hová a sok marhát bekösse! Aztán nem elég baja van már azzal, hogy éjszánként az egész falut kell strázsálnia, most meg majd a maga gazdagságára ügyeljen? Nem való ő neki ez az elláthatatlan alkalmatlansággal járó sok ingó-bingó! Dehát mit csináljon a pénzzel?

Arra aztán a széleskű ripacsos Böske jutott észébe, ki valamennyi falubeli leányok közül mégis csak legjobban tetszik neki. Elhatározta tehát, hogy annak vesz egy vereskoekás bécsi kendőt, hogy ebből az ő nagy szereimét megtudja. És már utban is volt a portékás sátor felé, midőn a tegnapi seprőkaboru jutott észébe, melytől még most is mintha csalán közt henteregne, olyan szurásokat érez a hátán, és amelyből a legsűrűbb ütlegek épen a Böske seprőjéből származtak reá. Nem! azért sem vesz tehát neki vásárfiát! Hadd lássa, hogy egyszer az ő ajta előtt is kisütött a nap világa és mindenek megjő a maga ideje. Nem veszen tehát vásárfiát sem neki, sem másnak e gonosz hamisak közül, kik csak begyeskedni tudnak és pim-páskodni s nevetőzni ő rajta! Igen, dehát mit csináljon a pénzzel? Hisz csak nem tarthatja örökéig a zsebében; mikor csak alig egy órája, hogy hozzá vetődött és máris mind a két kezével kell a zsebet befognia, hogy ki ne szökdecsön bolóle. Aztán még el is találja vesztetni és akkor mintha csak soha az övé sem lett volna! És ha nem vesztii is el, de megtudják, hogy pénz van nála, akkor a legnagyobb veszedelemben forog élete! Rablók, fosztogatók, utonállók törnek majd reá! Mikor Hámos gazda kamráját is feltörték az éjtszaka! hogyne támadnak meg ő, kinek éjhszant egyedül fel é a lak kell járni a faluban.

(Folyt. köv.)

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmeket nyert.

Erősítőszert gyöngölkedők, vérszegények lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan józú.

Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszerárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

A „STYRIA“ kötőgépek

elsőrendű minőségük, kiváló szerkezetük és különféle használatra alkalmazhatóságuk folytán, ugyesaládi használatra, mint háziipari, illetve ipari célokra könnyű és jó keresetbe felelőmulhatatlanok

Kedvező fizetési feltételek mellett, esetleg részletfizetésre is kaphatók.

Kérjen ismertetőt és árjegyzéket.

Magyar „Styria“ kötőgépgyár
BUDAPEST, VII., Dongó-utca 7. szám.

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann**

gyógyszerésztől Stockerauban szabalyozni és épségben tartani akarja **Aki** emésztését, használja a Schaumannféle **gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében, mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a főleg az emésztést. Egy doboz ára 1 korona 50 fillér

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kellemes, ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonként phiolával a 10 gyomorsó pasztillával kor. 1.50. Postai szétküldés levkevesebb 2 doboz megrendelésnél — utánvétel Csehaumann gyógyszerész Stockerauban. Kapható minden gyógyszerárban.

Magyarországi főraktár

DR. EGGER L. és Dr. EGGER J.
gyógyszerára Budapest.

Telefon Bécsből!

Azért, hogy mindenkinek birtokában legyen a mi „Cäsar“ zseböngyújtónknak, minden más reklam helyett 15000 darabot most a következő árszállítás mellett adjuk 1 darabot 3 K helyett, csak 2 K, 3 drb. 4.50, 6 drb. 8 K, 12 drb. 14 K. Utánvétellel e mennyiség eladása után az árak eddig rendes árban ismét felemelkednek. A „Cäsar“ a világ leglobb zseböngyújtója. Egy nyomás és azonnal tüzet kap, nincs benne semmi Batteire! Évak hosszu során tart, kapható

Öst.- Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen.
Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 104.

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szívesen adok ingyen felvilágosítást arról, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

! Új gyógyító módok !

DR. RÁCZ ÖÖN gyógyintézete **NACYVARADON.**
Szlágyi Dezső-u. 7.

Gyógyfürdők, villanyozók, belégzési kamrák, vizkurák. Asthma, tüdőbajok, álmatlanság, vérszegénység, idegesség, rheuma, hűlés, köszvény, női bajok, szív, gyomor, bélbajok ellen.

20 szoba olcsó penzióval. Nagy pormentes kert, bentlakó orvos.

Kivánatra prospektus.

Homoki fajborok !

Szent-Anna pusztai szőlőtelepünkön termelt, tisztán kezelt, üvegezett

asztali és pecsenyeborok kaphatók.

Szabó Lajos Fiai cég
üzlethelyiségében, RÓZSA-UTCA.

- 1 liter Asztali vörös 60 fill.,
- 1 liter Asztali fehér 70 fill.,
- 1 liter Kövi Dinka 70 fill.,
- 1 liter Ezerjő 80 fill.,
- 1 liter Risling 80 fill.

Minden literes palackért 16 fill. letét fizetendő.

Megfelelő árengedmény 6-7 hektos hordó vételnél.

Képviselő

ha tapasztalat nélkül is de az uri közönségnél összekötésekkel bír elsőrangú Cég által borkülönlegesség fix fizetés és magas jutalék ellenében Debrecen és vidékére azonnal felvételik.

Ajánlatok „Állandó existencia 6000 jelige alatt a kiadóba.

Grimm családi pensió

Budapest, VIII. Üllői ut 14. sz.

Előkelő otthon egyének és családok számára rövidebb vagy hosszabb tartózkodásra. — Központi fekvés a Kálvintértől néhány háznai távolságban a belváros közvetlen szomszédságában, a gróf Károlyi-féle bérpalotában. Világos utcai szobák, elegáns, kényelmes berendezéssel.

Villamos közlekedés minden irányban, a ház előtt megállóhely.

Elsőrendű konyha, mérsékelt árak. — Villanyvilágítás, fürdők, lift.

Telefon 177-63. Telefon 177-63.

Valódi brünni szövétel

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 3-10 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
elegendő teljes férfi ruhához)	1 szelvény 10 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
ára csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppugy felöltő szövetekek, turista-lodent, selyem-kamgarnt gyári árákon küld a mindenütt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn 11

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövetszükségletét directe a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendeli. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármily kis-megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és figyelmes.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POROK

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyomortisztító a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorhív, rögzített székrekedés, májban-talom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓSBORSZESZ

Csak akkor valódi.

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen, mint fájdalom-csillapító bedörzsölés-szer köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy öozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására ugy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Sensatiós találmány 1909

„Jupiter öngyújtó fémgyertya zsirtalan petróleumtöltéssel Használatban 10-szer olcsóbb, mint az egész közönséges Milly-és Starius gyertya, mert az egyszerű töltés 5-6 fillérbe kerül és 18-20 órán át mesésen világít, a világításnál lehet hol nagyobb és kisebb fényre igazítani és ezért mint éjjeli lámpa igen célszerű. „Jupiter“ meggyújtása nélkül csak egy nyomást kell a gyertyán levő gombon tenni és már is ég! Tíz évi jótállás minden lámpáért és igen ajánlatos minden családnál, szalodánál, templomnál stb. Ára K 6.-, 3 drb. K 16.-, 6 drb. K 30.-, 12 drb. K 57.- éjjeli világító temp-sítóval. Utánvétet 1 koronával több, ügynökök, viszont eladók kerestettek.

Öst.-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen. 27 Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 10 4

Jóság, ár és súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht szarvas szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, légységében és olcsóságában.

Ajánlom a legjobb kivitelben és legolcsóbb árakon

Összes galvanikus elemeket	Osengőket a legjobb minőségben	Telefonok mindentéle kapcsolásra
Vilámhárító-anyag	Orvosi készülékek, merőeszék.	Motorok, Dynamó gépek
Zseblámpák pillanatvilágításra	Mindentéle anyag, felszereléshez	

Kérjen árjegyzéket.

FÖLDVÁRI L.

debreczeni első elektroteknikai gyár
:: és villamosszerelési vállalat ::

Piac-utca. (Ideiglenes barak.)

Telefon 168. Telefon 168.

A BORSOS-féle HAJSZESZ a

legjobb hajnövesztő és hajápoló szer. Hatása bámulatos. Megszünteti a hajhullást. Hajvégek megtöredezését. NŐTETI A HAJÁT és nem változtatja annak színét. — Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában 44

DEBRECZEN.

APRÓ HIRDETÉSEK. ▶▶
10 szócig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. ◀◀

Levelezés.

„Igazgatónak“ levele van a kívánt helyen.

Ajánlat.

Legdivatosabb blousok, alsószojnyák, női- és gyermekköntények a legolcsóbban beszerezhetők MARTON GYULA divatüzletében Piac-u. 9.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre, vagy tükör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. Tisztelettel KAISER SALAMON. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Csépléshez

ajánlok : gépolajozókat, tömitéseket

I-ső rendű gépszijat, tizedes mérlegeket,

általában minden gépészeti cikket

Sesztina Lajos,

vaskereskedése, Piac-utca 23.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zél gyomor, vese, hólyag és bélbántalmaknál aalaminthasthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:
KONTSEK GÉZA
fűszer- és csemege kereskedésében
5 DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Kartelen kívül.

MEZŐ ÁRMIN

épületfa, deszka- és cserépkereskedés.

Wesselényi-tér 6. sz. alatt, Berta-gőzmalom mellett. Kartelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét nálam szerezze be.

Mindenféle szőnyegek.

Agy- és asztalterítők, Flanel takarók, Függönyök, Divántakarók, Viaszos vászon

!! LINOLEUM !!

óriási raktára

Donogán és Somossy

DEBRECZEN,
Kistemplombazár,

Sesztina Lajos

vaskereskedése Piac-utca 23.

Ajánl: **kerti padokat**, fecskendőket, „**Hydronette**“ kézi fecskendőt különböző **szőlőpermetezőket**. Nagy raktár **ta- karéktűzhelyekben**, :: francia konyhákban. ::

Újdonságok

női kosztüm szövetekben, francia delainekben,

ruhavásznak és zefirekben.

Nagy választékban kapható

Szabó Lajos Fiai

cégnél

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete
Budapest, VI., Teréz-körút 39. szám I. em.

16-ik iskolai év.

I. Nyilvános elemi leány- és fiúiskola.
II. Felsőbb leányiskola és továbbképző tanfolyam.
III. Internátus bennlakó és félig bennlakó leányok számára.
Előjegyzések a jövő tanévre már most elfogadtnak.
Bővebb felvilágosítást nyújt és kívánatra prospektust küld

az igazgatóság.

Kutfurók és járdaépítők figyelmébe.

Székelyhid község egy közkut és mintegy tizezer négyszögméter trachit kőjárda építésére 1910 július 7-én délután 3 órakor versenytárgyalást tart; ajánlatok ugyanaddig adhatók be.

További részletekről az előjáróság szívesen ad felvilágosítást az érdeklődőknek.

Székelyhid, 1910. június 8.

Az előjáróság.

Őszi trágyázás! Valódi Stern Marke védjeggyel

Óvakodjunk a hamisításoktól

THOMASSALAK
a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Osak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta :

Osak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta :

Minden zsák tartalom jelzéssel van ellátva.

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője
BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 49.